

Vysoce důstojný a vysoce učený pane, pane a Otče milostivý!

Podle starožitného přísloví: všechno troje jest dokonalé; proto taky já v nejhlubší poníženosti přináším a Tobě v přítomném nehodném kázání obětuji ve třech barvách aneb v tolika ctnostech teologických představeného velkého divotvorce svatého Jana Nepomuckého, kteréhožto svaté ostatky dvakrát v Praze, jednou při konané slavné památce jeho blahoslavenství, potom pak při jeho svatořečení na Tvých ramenách jsi nesl. Přináším, pravím já, a Tobě v tomto nehodném kázání v třech barvách obětuji svatého Jana, totižto v barvě bílé, v barvě zelené a v barvě červené.

V barvě bílé obětuji Jana nevinného, který sněhovou lilii neporušené čistoty panenské do svého slavného hrobu vnesl. V barvě zelené obětuji pod Zelenou Horou v klášteře nepomuckým řádu cisterciáckého ve všech ctnostech a svatosti vchovaného. Zelená barva jest znamení Naděje. Pod Zelenou Horou u duchovních cisterciáckých dobrou naději o sobě dal zajisté tenkrát maličký Jan, když jest tam založil grunt ke své veliké svatosti. V barvě červené obětuji Jana, jakožto prvomučedníka zachovaného nezrušeného tajemství zpovědi svaté.

V těch třech barvách při třídení slavnosti jeho v tomto roce v městě římském vykonané a dávno vinšované kanonizaci aneb svatořečení (kterou jsi Ty, vysoce důstojný a vysoce učený pane, pane a Otče milostivý, v tomto Tvém královském štyftu a klášteře zbraslavském, jakožto velký ctitel svatého Jana, k rozmnožení jeho cti a slávy rozkázati rozkázal).

Když Tobě obětuji svatého Jana, podobně znamení na Tobě spatřuji, tu trojí svatojanskou barvu. Barvu bílou, znamení Nevinnosti, dal jsi vždycky na sobě viděti, ale promíchanou s onou barvou, o které řekl Diogenes⁴: *Rubor est virtutis color*. Červenost neb stydlivost jest barva ctnosti. Jmenován jsi byl při křtu svatým *Samuel*, abys pak takový byl nejen podle jména, ale v pravdě; v mladým věku jsi opustil marný svět, abys mohl se Samuelem při chrámu Páně, chci říci v klášteře, Pánu Bohu sloužiti (Henriquez in Menol. cist. ad 5. Augusti).

Přijal jsi v tomto královském klášteře zbraslavským bílý oděv cisterciácký, který od samé rodičky Boží z nebe dostal svatý otec Alberik, druhý řádu a kláštera cisterciáckého opat, a toho svatého řádu spolufundátor. Div jsi v něm byl bílý, všem příjemný, byl jsi ke všem přívětivý a milý. A zdá se mně, že jsi musel být jako ona jablka zmatá, na která se dívala Boží nevěsta, zplodila-li jsou se; která, když uzrají, teprv vnitřností pěkně ukazují.

Spatřil to ke svému největšímu potěšení tento královský štyft a klášter, a byla to barva druhá, to jest barva zelená, barva Naděje. Dobrou naději dával jsi všem, když jsi v tomto klášteře od léta devatenáctého v poníženosti, přívětivosti a horlivosti (mlčím o jiných ctnostech) tak živ byl, že tenkrát jedenkaždý patrně viděti mohl a říci: *Thomas Budetius* bude ten, který (nešťastný, protože léta Páně 1400 od bezbožných husitův a táboritův zbořený, a v spáleniště obrácený) štyft a klášter zbraslavský (jenž sluje *Aula Regia* neb Dvůr královský) zase zvelebí.

A vskutku jsi naplnil tu dobrou naději, když jsi z horlivého pastýře a faráře, který ouřad chvalitebně a horlivě skrze osmnácte let jsi zastal, a Tobě svěřeným ovčičkám moudrosti, rozšafnosti, horlivým kázáním, učením, pobožností a příkladem mnohých ctností tak svítil, že jsi na opata toho královského štyftu a kláštera vyvolen byl. Naplnil jsi tenkrát jméno Samuela, které při křtu svatém jsi dostal, a v pravdě byl: *positus a Deo*, posazený od Boha; v kterémžto důstojenství na čtrnáctý rok se skvíš jako jasná hvězda.

Hvězdy tak dlouho na nebi svítí, dokavad kníže všech hvězd, jasné Slunce nevyjde, když ono vyjde: *praecedunt, ut cedant*, předcházejí, aby vstoupily. Tebe jistě třicet hvězd, chci říci, třicet opatův toho královského kláštera, jako hvězdy předcházeli, a Tobě vstoupiti, abys tím všem Tvým synům zbraslavským svítil jako hvězda jitřní.

Třetí barva, kterou na Tobě spatřuji, jest barva červená. Červená barva jest znamení Lásky, a jest barva Tvého Boha, a božskou Rodičku milujícího srdce. Miluješ velmi okrasu

domu Páně, a místo obývání slávy Páně, když jsi chrám Páně zbraslavský tak draze a krásně ozdobil, drahými a krásnými kalichy a ornáty ozdobil.

Miluješ taky velice rodičku Boží ve svém starožitném a zázračném obrazu, který slavné paměti Václav, toho jména Druhý, král český a fundátor toho kláštera, jakožto svůj nejdrazší klenot, osobně sem přinesl, a tomu klášteru daroval.

Miluješ, pravím, rodičku Boží, *probatio dilectionis exhibitio est operis*, zkušenost pak lásky jest důkaz skutku; jak vskutku miluješ rodičku Boží, dokázals, když jsi její zlatý a stříbrný poklad velice rozmnožil. A byl někdy *Aeneas Silvius*⁵ (který potom na Stolicí papežské jmenován byl Pius Druhý), byl, pravím, on, očitý svědek, a o tomto slavném místě psáno zanechal, že jest tento klášter byl: *Miraculum coenobiorum*, zázrak klášterův. Přijde jistě nejenom jeden, který to bude moci říci, ale taky patrně uhlídají všichni, kteří předně pozorovati budou, kolik krásných kostelův a stavení jsi po panství vyzdvihl, obzvláště pak tento od Tebe znova důkladně vystavěný klášter, bude věčná památka Tvého slavného jména. A budou-li někdy mlčeti nevděční lidé, mluvíti bude kamení. Předně pak vždycky kvísti bude v srdcích našich Tobě přirozená sladká přívětivost a přívětivá sladkost, kterou Tobě udělil medotekoucí Otec svatý Bernard,⁶ na kteréhožto slavný den jsi pokřtěn, a Samuel, který se vykládá *positus a Deo*, posazený od Boha. Při křtu svatým nejenom nazván, ale taky vskutku dokázán.

Mnohé ještě, vysoce důstojný a vysoce učený pane, pane a Otče milostivý, na Tobě vidím ctnosti, které Ty ze samé poníženosti na sobě viděti nedáš. Pravím jedním slovem, že jsi Ty tomu královskému štyftu a klášteru tak mnoho učinil a jej tak zvelebil, že to před Tebou neučinil žádný. Vinšuji zatím z upřímného a Tobě zcela oddaného srdce, aby svatý Jan Nepomucký (kterého v přítomném kázání v třech barvách a tolika ctnostech teologických představeného obětuji), před Bohem Tobě vyprosil šťastné a dlouhé panování, vždycky to božské požehnání, které při tomto klášteře, jak dlouho slavně panuješ, stále a bez proměny pozůstává, po mnoha pak letech, aby Tebe korunoval v nebi Bůh korunou Spravedlnosti a Slávy; které když vinšuji, v nejhloubější poníženosti jsem a zůstávám

vysoce důstojného a vysoce učeného pána,
pana a Otce milostivého

poslušný a nehodný syn⁶
kněz **Alberik Rebmann**, řádu
cisterciáckého profes zbraslavský.